MEMO

gemeente Rheden

Onderwerp	Verordening Burgerinitiatief 2025
Datum	14 november 2025
Aan	Oordeelsvormende vergadering
Van	Griffie – Jeroen van den Elst

Aanleiding

Tijdens de behandeling van de Verordening Burgerinitiatief 2025 werden een aantal vragen gesteld over de wijzigingen in de verordening en werd door het college de raad om een reactie gevraagd op haar zienswijze. Met dit memo komt de griffie schriftelijk terug op de gestelde vragen en wordt toegelicht op welke wijze de zienswijze van het college in de verordening en het raadsvoorstel is verwerkt.

Zienswijze college en verwerking

In de zienswijze van het college worden drie voorstellen tot aanpassing van de verordening gedaan:

1. *Advies van het college/burgemeester voorafgaand aan agendering*

Niet overgenomen. Reden: De verordening is een bevoegdheid van de raad. Een verplicht advies zou de eigenstandige agenderingsbevoegdheid van de raad beperken en kost extra doorlooptijd ook als dat niet noodzakelijk is. De adviseringsplicht komt ook niet voor in de VNG-modelverordening. In de praktijk vindt overigens wel afstemming plaats met portefeuillehouder en gemeentesecretaris. Het toevoegen van de verplichting om altijd een formeel advies van het college te ontvangen is daarmee een politieke keuze, die verder aan de raad wordt gelaten.

2. *Uitsluiting van individuele gevallen*

Wel overgenomen. Dit voorkomt dat persoonlijke kwesties via het burgerinitiatief worden behandeld. Dit is opgenomen in artikel 5, lid 2, onder e.

3. *Wijziging van "gemeentebestuur" naar "gemeenteraad" in artikel 5 onder 2a*

Niet overgenomen. Reden: Het uitsluiten van alle initiatieven buiten de bevoegdheid van de gemeenteraad zou betekenen dat alle initiatieven die niet onder de bevoegdheid van de gemeenteraad vallen, automatisch uitgesloten zijn. Met "gemeentebestuur" worden raad, college en burgemeester bedoeld. Dit is verduidelijkt in de toelichting.

Beantwoording vragen beeldvormende vergadering 11 november 2025

Tijdens de beeldvormende vergadering van 11 november zijn er een aantal vragen gesteld. Hieronder worden deze vragen beantwoord:

Vragen PvdA

1. *In artikel 2 staat dat de strategische agendacommissie een burgerinitiatief op de agenda plaatst. De SAC is niet verantwoordelijk voor de inhoud van een burgerinitiatief. Hoe gaat dat verlopen? Hoe komt het binnen? Wie bepaalt waar een initiatief heen gaat en of iets inhoudelijk in orde is? Of alle stappen in het burgerinitiatief doorlopen zijn?*

Antwoord:

Binnenkomst: burgerinitiatieven worden schriftelijk ingediend bij de voorzitter van de raad (artikel 6 van de verordening). De griffie ontvangt het initiatief en controleert eerst de formele indieningsvereisten:

- Is het verzoek ondertekend door minimaal tien initiatiefgerechtigden?
- Bevat het een concreet voorstel en toelichting?
- Zijn alle persoonsgegevens en handtekeningen aanwezig?

Beoordeling bevoegdheid: De griffie beoordeelt of het initiatief onder de bevoegdheid van de raad of van het college valt en vraagt zonodig intern juridisch advies. Als het onder het college valt, stuurt de griffie het door naar het college. Bij twijfel agendeert de griffie het initiatief voor de Strategische Agendacommissie (SAC).

Rol SAC: De SAC beslist of en wanneer het burgerinitiatief op de agenda van de raad komt (artikel 7). De SAC is niet verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling van het initiatief. Zij kijkt alleen naar de strategische agendering en doorzending bij twijfel.

Inhoudelijke beoordeling: Er is geen voorafgaande inhoudelijke toets door SAC of griffie, behalve de controle op de beperkingen in artikel 5 (bijv. geen individuele gevallen, geen begroting, geen klachten). De inhoudelijke bespreking vindt plaats in de raad. De initiatiefnemer wordt daarbij actief betrokken.

2. *In artikel 3 staat dat de griffie kijkt onder welk bevoegd bestuursorgaan een burgerinitiatief valt. Welke zijn dat?*

Antwoord: Volgens artikel 3 van de verordening:
Als het initiatief niet tot de bevoegdheid van de raad behoort, maar wel tot een ander bestuursorgaan van de gemeente, wordt het doorgestuurd. Deze bestuursorganen zijn:

- Het college van burgemeester en wethouders
- De burgemeester (bijvoorbeeld bij openbare orde en veiligheid)

Bij twijfel beslist de SAC of het naar de raad gaat of naar het college.

Vraag VPR

1. *Wie beoordeelt de inhoud van een burgerinitiatief?*

Antwoord:
Formele toets: De griffie controleert of het initiatief voldoet aan de indieningsvereisten (artikel 6) en de beperkingen (artikel 5). Dit is een juridische en procedurele check, geen inhoudelijke beoordeling.

Inhoudelijke beoordeling: De gemeenteraad beoordeelt de inhoud van het burgerinitiatief tijdens de behandeling in de raadsvergadering. De SAC speelt hierin geen rol, behalve het agenderen. De initiatiefnemer wordt actief betrokken bij deze behandeling (artikel 7, lid 2).